

Legislació consolidada

Versió vigent: 01.01.2023 -

Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

(DOGV núm. 2423 de 09.01.1995)

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que les Corts Valencianes han aprovat, i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d' Autonomia, en nom del Rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

La Comunitat Valenciana es caracteritza per una notable diversitat d'ambients que, en conjunt, configuren un patrimoni natural ric i variat.

Aquesta diversitat ve donada, en part, per les característiques físiques del territori valencià, situat en la cruïlla entre sectors biogeogràfics diversos i amb un suport físic variat pel que fa a la geomorfologia, el clima, els sòls, hidrogeologia i altres factors. Aquesta circumstància, ajudada per una història ecològica complexa, és propícia a la variabilitat ambiental i, conseqüentment, a l'existència d'una notable biodiversitat. Prova d'això és l'extens catàleg d'espècies animals i vegetals, un dels més rics d'Europa, caracteritzat per l'abundància d'endemismes tan rellevants com els peixos *Valencia hispanica* (samaruc) i *Aphanius iberus* (fartet), com també un considerable nombre d'espècies vegetals restringides al territori valencià o a aquest i a l'entorn immediat.

Un altre component important de la diversitat ambiental de la Comunitat Valenciana és el resultat de la història humana ja que, com a la resta de la conca mediterrània, el medi que solem denominar natural és en realitat el resultat històric de la interacció secular entre els ecosistemes naturals i l'activitat socio-econòmica tradicional. Aquesta interacció ha donat casos rellevants d'harmonia paisatgística i també exemples notable d'ús sostingut dels recursos ambientals amb preservació d'importants valors ecològics. Tanmateix, els canvis recents en els usos socio-econòmics del territori i els recursos, han provocat la crisi de molts sistemes agrícoles, silvícoles i de pasturatge o urbans tradicionals, amb conseqüències d'ampli abast sobre els ecosistemes naturals i, en general, sobre el medi rural en els aspectes físic i socio-econòmic. Àmplies zones rurals de l'interior de la Comunitat Valenciana es despoblen o esdevenen marginals econòmicament i socialment, amb els conseqüents processos d'abandonament de cultius, de pastures o d'explotacions forestals. Aquests processos provoquen diversos efectes ecològics indesitjables, entre els quals l'increment del risc d'incendi forestal i la pèrdua de sòls pels processos erosius. En paral·lel, determinats sectors del territori, en bona part costaners, sofreixen un procés de desenvolupament accelerat en termes econòmics, de població i d'ús del territori, fet que sotmet els ambients naturals a una pressió sovint excessiva. Es dona la circumstància que aquests ambients costaners són els més fràgils i rics pel que fa a la diversitat d'espècies i paisatges.

Atesa la complexitat i l'increment dels processos i els riscos que afecten el patrimoni natural valencià, s'imposa un actuació adreçada cap a la conservació dels elements més significatius d'aquest, sota dos aspectes: la protecció dels ambients particularment valuosos i la protecció d'una gamma d'unitats ambientals representativa dels nostres principals ecosistemes naturals. La fragilitat de molts ecosistemes imposa condicions molt particulars a les iniciatives de conservació, i obliga també a reconèixer la necessitat i adquirir el compromís de restaurar i recuperar espais i hàbitats degradats que hagen presentat o puguen presentar les característiques de les àrees regulades per aquesta llei.

Tot això s'ha de fer de forma compatible amb el manteniment i el desenvolupament de l'activitat socio-econòmica, amb criteris d'ús sostingut dels recursos naturals i la recerca de models innovadors d'ecodesenvolupament, ja que la defensa ambiental ha de comportar de banda de la societat, i en el supòsit que hi haja sacrificis individuals, la col·laboració tècnica i econòmica a fi de contribuir al compliment dels objectius previstos en la llei i per això s'ha d'assumir el compromís per part de la Generalitat Valenciana de destinar fons específics a aquesta finalitat. D'altra banda, és important no oblidar l'ús social que ha de reservar-se per al patrimoni natural des del punt de vista de la investigació, l'estudi, l'ensenyament i el gaudi ordenat de la natura. Aquesta funció social és una de les principals que ha de complir un espai natural protegit.

Un primer intent d'abordar aquesta complexa problemàtica a la Comunitat Valenciana va ser el procés de declaració dels primers parcs naturals valencians a partir de 1986, d'acord amb l'avui derogada Llei estatal d'Espais Naturals de 1975; a aquests van seguir els paratges naturals declarats segons la Llei de la Generalitat Valenciana 5/1988, de 24 de juny, reguladora dels Paratges Naturals de la Comunitat Valenciana. La promulgació de la Llei estatal 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres, va oferir en el seu moment possibilitats inèdites sobre l'administració i la gestió del medi natural, al temps que el maneig ordinari dels espais protegits valencians va fer patents necessitats jurídiques i administratives que la Llei de Paratges Naturals no estava en condicions d'abordar adequadament.

Per tant, sembla evident la necessitat d'elaborar una llei valenciana d'espais naturals protegits que, d'una banda, substituïesca la Llei de Paratges Naturals de la Comunitat Valenciana i, de l'altra, desplegue i adequue a la realitat territorial valenciana la Llei estatal 4/1989, de 27 de març, que ha demostrat fins ara la seua vigència i utilitat com a llei bàsica. També es tenen en compte les Directives europees i, en concret, la 79/409/CEE i la 91/294/CEE (referent a la Directiva d'Aus Silvestres), com també la 92/43/CEE (Directiva d'Hàbitats), que serà la base per a definir la Xarxa Natura 2000 en l'àmbit de la Unió Europea. Seguint aquests criteris, les Corts Valencianes van aprovar una resolució que demanava al govern valencià la presentació d'un projecte de llei d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana durant 1994.

Tenint en compte que el procés de declaració de la marjal de Pego-Oliva com a espai natural protegit està molt avançat, procés que inclou la redacció d'un pla d'ordenació de recursos naturals, sembla oportú que la promulgació d'aquesta llei coincidís amb la declaració del parc natural de la Marjal de Pego-Oliva en un mateix acte. Mitjançant un decret del Govern valencià s'especificarà posteriorment el règim jurídic i administratiu d'aquest nou espai protegit.

La Llei d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana defineix set categories distintes d'espai natural protegit que, en conjunt, ofereixen una via administrativa adequada per a una correcta gestió dels espais naturals en un territori com el valencià, caracteritzat per l'heterogeneïtat territorial sota tots els aspectes, tant físico-naturals com de població i socio-econòmics. Aquestes categories d'espai protegit són les següents: parc natural, paratge natural, paratge natural municipal, reserva natural, monument natural, lloc d'interès i paisatge protegit. La llei preveu també una protecció amb caràcter general per a les zones humides, les coves i els camins ramaders.

També s'estableix un procediment detallat per a la declaració dels espais protegits d'acord amb les necessitats advertides durant els processos de declaració i posada en funcionament dels actuals parcs i paratges naturals. Amb el mateix criteri, es defineixen els aspectes administratius que comporta la declaració d'un espai protegit.

Com a novetat normativa a la Comunitat Valenciana, es preveu la possibilitat d'establir règims de protecció preventiva i perimetral, definint el concepte d'àrea d'esmortiment d'impactes en l'entorn dels espais protegits.

Es defineixen com a instruments d'ordenació els plans d'ordenació de recursos naturals, els plans rectors d'ús i gestió, els plans especials i les normes de protecció. Aquestes figures

cobreixen les necessitats en mecanismes d'ordenació dels espais protegits i també del medi natural i rural necessitat de protecció específica o de mecanismes de gestió territorial per a un ús sostingut dels recursos.

Els mecanismes de gestió dels espais protegits també s'adeqüen a les necessitats advertides durant el maneig dels actuals parcs i paratges naturals, incidint en la participació ciutadana i dels col·lectius i les entitats locals en la gestió dels espais. El capítol d'infraccions i sancions sofreix una revisió en conseqüència.

Finalment, els actuals parcs i paratges naturals són reconvertits a les noves figures definides per la Llei, d'acord amb les característiques específiques que tinguen.

TÍTOL I Disposicions generals

CAPÍTOL I Principis generals

Article 1. Objecte de la llei

1. La present llei té com a objecte establir el règim aplicable als espais naturals protegits i als espais protegits de la Xarxa Natura 2000 a la Comunitat Valenciana.¹
2. Els espais naturals declarats per llei de les Corts Generals en l'àmbit de la Comunitat Valenciana es regiran per la norma de creació corresponent.
3. Constitueixen espais naturals protegits a l'efecte d'aquesta llei, les àrees o fites geogràfiques que continguen elements o sistemes naturals de particular valor, interès o singularitat, tant deguts a l'acció i l'evolució de la natura, com derivats de l'activitat humana, que es consideren mereixedors d'una protecció especial.

Article 2. Finalitat

1. És finalitat d'aquesta llei la protecció, la conservació, la restauració, la millora i l'ús sostenible dels espais naturals de la Comunitat Valenciana.
2. Per al compliment d'aquesta finalitat, l'administració de la Generalitat Valenciana i les entitats locals acomodaran la seua actuació als criteris següents:
 - a) Preservació dels ecosistemes o ambients d'especial rellevància, tant naturals com antropitzats.
 - b) El manteniment dels processos i les relacions ecològiques que permeten el funcionament d'aquests ecosistemes.
 - c) La conservació dels recursos naturals des del punt de vista del seu ús sostingut amb criteris de desenvolupament ecològic.
 - d) Preservació de la diversitat genètica.
 - e) Preservació de la singularitat i la bellesa dels paisatges.
 - f) Preservació dels valors científics i culturals del medi natural.
 - g) Ús social dels espais naturals des del punt de vista de l'estudi, l'ensenyament i el gaudi ordenat de la natura.

¹ L'article 1.1 es modifica per l'article 58 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat (DOGV núm. 6429 de 31.12.2010).

Article 3. Classes d'espais naturals protegits i d'espais protegits Xarxa Natura 2000 ²

1. Segons els recursos naturals o biològics i els valors que continguen els espais naturals protegits a la Comunitat Valenciana s'inclouran en una de les categories següents: ³

- a) Parcs naturals.
- b) Reserves naturals.
- c) Monuments naturals.
- d) Paisatges protegits.
- e) Paratges naturals municipals.
- f) Zones humides catalogades.

2. Dins de l'àmbit d'un espai natural protegit podrà haver-hi altres espais protegits de distinta categoria.

3. De conformitat amb el que estableix la Llei 42/2007, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat són espais protegits de la Xarxa Natura 2000, i en formen part:

- a) els Llocs d'Importància Comunitària fins a la seua designació com a Zones Especials de Conservació,
- b) les Zones Especials de Conservació,
- c) les Zones d'Especial Protecció per a les Aus.

Article 4. Denominacions

La denominació de parc natural, paratge natural, paratge natural municipal, reserva natural, monument natural, lloc d'interès o paisatge protegit podrà aplicar-se únicament als espais naturals protegits que es declaren expressament com a tals d'acord amb el que preveu aquesta llei.

Article 5

Quan l'espai natural que haja de ser protegit incloga territoris d'aquesta comunitat autònoma i d'altra o altres comunitats autònomes, la Generalitat proposarà a l'estat la declaració d'espai natural protegit i les mesures de participació en la gestió de l'espai natural de què es tracte.

Article 6

La Generalitat podrà proposar a l'estat la declaració de parc nacional d'aquell espai natural del territori valencià que puga ser considerat d'interès general d'acord amb el que s'estableix en la llei estatal 4/89 de 27 de març.

Així mateix es farà en els àmbits internacionals que corresponga per assolir la catalogació a la qual siga mereixedor l'espai natural en qüestió.

CAPÍTOL II**Règim general dels espais naturals protegits****Article 7. Parcs naturals**

1. Els parcs naturals són àrees naturals que, atenent la representativitat dels seus ecosistemes o la singularitat de la flora, la fauna o les formacions geomorfològiques que tenen, o per la

² El títol de l'article 3 es modifica i s'afegeix un nou apartat 3 per l'article 59 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

³ L'apartat 1 de l'article 3 es modifica per l'article 134 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat (DOGV núm. 7181 de 27.12.2013).

bellesa del paisatge, tenen un valor ecològic, científic, educatiu, cultural o estètic, la conservació dels quals mereix una atenció preferent, i es consideren adequats per integrar-los en xarxes nacionals o internacionals d'espais protegits.

2. Les activitats que s'hi podran fer s'orientaran cap als usos tradicionals agrícoles, ramaders i silvícoles, i a l'aprofitament de les produccions compatibles amb les finalitats que van motivar la declaració, com també a visitar-los i gaudir-los amb les limitacions necessàries per a garantir-ne la protecció i les activitats pròpies de la gestió de l'espai protegit. La resta d'usos podran ser objecte d'exclusió en la mesura en què entren en conflicte amb els valors que es pretenga protegir.

Article 8. ⁴

Article 9. Paratges naturals municipals

1. Constituiran paratges naturals municipals les zones compreses dins d'un o de diversos termes municipals que presenten especials valors naturals d'interès local que requeresquen ser protegides, conservades i millorades, i siguen declarades com a tals a instàncies de les entitats locals.

2. Únicament s'admetran en aquests paratges els usos i les activitats compatibles amb les finalitats que en van motivar la declaració, i se n'exclou la utilització urbanística dels terrenys.

3. El Govern valencià regularà les relacions de cooperació, mútua assistència i coordinació entre l'administració de la Generalitat i els municipis que compten amb paratges naturals municipals per a la millor gestió medioambiental d'aquests, pels ajuntaments corresponents.

Article 10. Reserves naturals

1. Les reserves naturals són espais naturals la declaració de les quals té per finalitat la preservació íntegra d'ecosistemes, comunitats o elements biològics o geomorfològics que, per la raresa, fragilitat, importància o singularitat, mereixen una valoració especial i es volen mantenir inalterats per l'acció humana.

2. A les reserves naturals podran restringir-se tota classe d'usos i aprofitaments, i s'hi limitarà l'explotació de recursos, llevat d'aquells casos en què aquesta explotació haja estat expressament considerada compatible amb la conservació dels valors que es pretén protegir. Amb caràcter general, s'hi prohibeix la recol·lecció de material biològic o geològic, llevat d'aquells casos en què, per motius educatius o d'investigació, aquesta s'autoritza expressament.

3. Es consideraran reserves naturals els espais marins naturals qualificats com a reserves marines d'acord amb la normativa específica.

Article 11. Monuments naturals

1. Els monuments naturals són espais o elements de la naturalesa, incloses les formacions geomorfològiques i els jaciments paleontològics, de notòria singularitat, raresa o bellesa, que mereixen ser objecte d'una protecció especial pel valor científic, cultural o paisatgístic que presenten.

2. Als monuments naturals no s'admetrà cap ús o activitat, inclosos els tradicionals, que pose en perill la conservació dels valors que en van motivar la declaració.

Article 12. ⁵

⁴ L'article 8 es deroga per l'article 135 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

⁵ L'article 12 es deroga per l'article 135 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

Article 13. Paisatges protegits

1. Els paisatges protegits són espais, tant naturals com transformats, mereixedors d'una protecció especial, sia com a exemples significatius d'una relació harmoniosa entre l'home i el medi natural, sia per l'especial valor estètic o cultural.
2. El règim de protecció dels paisatges protegits es dirigirà expressament a la conservació de les relacions i els processos, tant naturals com sòcio-econòmics, que han contribuït a la formació d'aquests i en fan possible la pervivència.
3. En la utilització d'aquests espais s'haurà de fer compatible l'exercici de les activitats rurals tradicionals amb l'ús social mitjançant l'estudi, l'ensenyament i el gaudi ordenat dels valors que posseeixen.

Article 14. Usos tradicionals agrícoles

L'orientació cap als usos tradicionals agrícoles als espais protegits i la determinació d'aquests es faran en col·laboració amb l'administració agrària i s'arreglaran en el corresponent instrument d'ordenació ambiental.

CAPÍTOL II bis

Règim general dels espais protegits Xarxa Natura 2000 ⁶**Article 14 bis. Zones d'especial protecció per a les aus**

Les zones d'especial protecció per a les aus, que podran denominar-se abreviadament «ZEPA», són aquells espais del territori de la Comunitat Valenciana declarats com a tals per ser els més adequats en nombre i superfície per a la conservació de les espècies d'aus incloses en l'annex IV de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, i de les aus migratòries de presència regular, per a aplicar-hi mesures especials de conservació dels seus hàbitats a fi d'assegurar la seua supervivència i reproducció.

Article 14 ter. Llocs d'importància comunitària i zones especials de conservació

1. Els llocs d'importància comunitària, que podran denominar-se abreviadament «LIC», són aquells espais del territori de la Comunitat Valenciana que hagen sigut aprovats com a tals per la Comissió Europea, a proposta de la Generalitat, perquè contribueixen, de forma apreciable, al manteniment o, si és el cas, al restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats naturals i els hàbitats de les espècies d'interès comunitari, que figuren respectivament en els annexos I i II de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.
2. Les zones especials de conservació, que podran denominar-se abreviadament «ZEC», són aquells espais que, havent sigut aprovats prèviament com a llocs d'importància comunitària, es declaren com a tals per a aplicar les mesures de conservació necessàries per al manteniment o el restabliment en un estat de conservació favorable dels hàbitats naturals i/o les poblacions de les espècies pels quals es va seleccionar el lloc.

Article 14 quater. Mesures aplicables en els espais protegits Xarxa Natura 2000

1. Els espais protegits Xarxa Natura 2000 comptaran amb el règim següent de protecció, conservació i gestió:
 - a) En les ZEPA i les ZEC s'establiran les mesures de conservació necessàries, que hauran de respondre a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats naturals i de les espècies presents en elles, per mitjà de l'establiment de mesures reglamentàries, administratives o contractuals i l'aprovació, de conformitat amb el que estableix el capítol VI del títol III d'esta llei, de les normes de gestió corresponents, en les quals es definiran els objectius de conservació i s'establiran les

⁶ El capítol II bis s'afegeix per l'article 60 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

mesures apropiades per a mantindre o restablir els hàbitats i espècies en un estat de conservació favorable.

b) En les ZEPA, en els LIC i en les ZEC s'hauran de prendre les mesures apropiades per a evitar el deteriorament dels hàbitats naturals i dels hàbitats de les espècies, així com les alteracions que repercutisquen en les espècies que hagen motivat la selecció o declaració d'estes àrees, en la mesura que estes alteracions puguen tindre un efecte apreciable pel que fa al manteniment o el restabliment, en un estat de conservació favorable, de les dites espècies.

L'establiment d'estes mesures es realitzarà, en especial, en les normes de gestió previstes en l'apartat anterior, sense perjudi de l'obligació general que tenen totes les administracions públiques en l'exercici de les seues competències d'evitar els deterioraments i les alteracions mencionats.

c) En les ZEPA, en els LIC i en les ZEC s'aplicarà el règim d'avaluació i autorització de plans, programes i projectes establits en l'article següent.

2. Addicionalment, s'aplicarà un règim de protecció preventiva respecte d'aquells llocs d'importància comunitària que, havent sigut proposats per la Generalitat, encara no han sigut aprovats formalment per la Comissió Europea. Este règim de protecció preventiva s'aplicarà des del moment que s'acorde l'enviament al ministeri competent en matèria de medi ambient de la llista dels espais proposats com a llocs d'importància comunitària per al seu trasllat a la Comissió Europea, i finalitzarà en el moment de la seua aprovació formal per la Comissió. El seu objectiu serà garantir que no hi haja una minva en l'estat de conservació dels seus hàbitats o espècies fins al moment de la seua aprovació formal i haurà de consistir, almenys, en l'aplicació del règim d'avaluació i autorització de plans, programes i projectes previstos en l'article següent.

Article 14 quinquies. Règim d'avaluació i autorització de plans, programes i projectes

1. De conformitat amb el que estableix l'article 45, apartat 4 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, qualsevol pla, programa o projecte que, sense tindre relació directa amb la gestió de les ZEPA, els LIC o les ZEC o sense ser necessari per a esta, puga afectar de forma apreciable els espais mencionats, ja siga individualment o en combinació amb altres plans i projectes, se sotmetrà a una adequada avaluació de les seues repercussions en estos espais, tenint en compte els objectius de conservació d'estos.

2. A fi de concretar si és necessària l'avaluació, l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000, a la vista de la informació proporcionada pel promotor i tenint en compte la informació disponible en el seu poder realitzarà una «valoració preliminar de repercussions», en la qual concretarà com a mínim si el pla, programa o projecte està relacionat amb la gestió de l'espai Xarxa Natura 2000 i, en cas negatiu, si presenta probabilitat de produir efectes apreciables sobre l'espai o espais en qüestió, els hàbitats i les espècies que van motivar la seua declaració i els seus objectius de conservació. Esta valoració preliminar de repercussions serà preceptiva i vinculant i haurà de ser motivada.

3. En cas de ser necessària l'avaluació de repercussions, per haver-se establert així en la valoració preliminar, el promotor d'un pla, programa o projecte haurà de confeccionar un estudi d'afeccions sobre la Xarxa Natura 2000, amb el contingut que es fixe reglamentàriament i, si no n'hi ha, amb el que li indique la valoració preliminar.

4. A la vista de l'estudi d'afeccions i de la informació que es trobe en el seu poder o demane a altres òrgans, l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000 emetrà una declaració de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 en la qual constarà el seu pronunciament exprés sobre l'existència o no d'afeccions a la integritat de l'espai o espais Xarxa Natura 2000 i totes aquelles qüestions que es fixen reglamentàriament. Esta declaració de repercussions serà preceptiva i vinculant i haurà de ser motivada.

5. L'emissió de les valoracions preliminars i de les declaracions de repercussions, així com la confecció dels estudis d'afeccions es durà a terme en el marc dels procediments legalment establits per a l'avaluació o estimació d'impacte ambiental de projectes i per a avaluació ambiental de plans i programes, sense que esta incardinació puga suposar una dilació dels terminis establits en estos, o de conformitat amb el procediment que s'establisca reglamentàriament si no són aplicables, en tot o en part dels seus tràmits, els anteriors.

6. D'acord amb el que estableix l'article 45, apartat 4 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, a la vista de les conclusions de l'avaluació, plasmades en la declaració de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000, i sense perjudi del que disposa l'apartat següent, els òrgans competents per a aprovar o autoritzar els plans, programes o projectes o per a controlar una activitat a través de la recepció d'una declaració responsable o una comunicació, només podran manifestar la seua conformitat amb estos després d'haver-se assegurat que no causaran perjudi a la integritat de l'espai en qüestió i, si és procedent, després d'haver-los sotmés a informació pública.

7. No obstant el que estableix l'apartat anterior i de conformitat amb el que disposa l'article 45, apartats 5, 6 i 7 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, es podran autoritzar, aprovar o permetre plans, programes o projectes amb repercussions negatives sobre la integritat dels espais protegits Xarxa Natura 2000 si es dona la concurrència dels requisits acumulatius següents:

a) inexistència de solucions alternatives,

b) concurrència de raons imperioses d'interés públic de primer ordre, incloses raons d'índole social o econòmica, tenint en compte sempre i en tot cas les restriccions existents quant a les raons invocables en el cas de presència en l'espai protegit Xarxa Natura 2000 d'hàbitats i/o espècies d'interés comunitari prioritàries o espècies en perill d'extinció,

c) adopció de totes les mesures compensatòries que siguin necessàries per a garantir que la coherència global de la Xarxa Natura 2000 quede protegida.

8. Als efectes del que disposa la lletra b de l'apartat anterior, la concurrència de raons imperioses d'interés públic de primer ordre només podrà declarar-se per a cada supòsit concret mitjançant una llei o mitjançant acord del Consell de Ministres o del Consell. Este acord haurà de ser motivat i públic.

9. Als efectes del que indica la lletra c de l'apartat anterior, la definició de les mesures compensatòries, en cas de ser necessàries, es durà a terme durant l'avaluació de les repercussions dels plans i projectes sobre la Xarxa Natura 2000. En el cas que l'avaluació mencionada es duga a terme en el marc dels procediments legalment establits per a l'avaluació ambiental de plans i programes o l'avaluació o estimació d'impacte ambiental de projectes, la definició de les mesures compensatòries s'haurà d'arreglar en la memòria ambiental, declaració d'impacte ambiental o estimació ambiental corresponents. Quan estos procediments no siguin aplicables, en tot o en part dels seus tràmits, les mesures compensatòries es definiran en el procediment que reglamentàriament es determine i s'arreglaran en els documents que este procediment indique.

Les mesures compensatòries s'aplicaran en la fase de planificació i execució que es determine en l'avaluació de les repercussions dels plans i projectes sobre la Xarxa Natura 2000.

Article 14 sexies. Coherència i connectivitat

A fi de millorar la coherència ecològica i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000, la Generalitat, en el marc de la seua política mediambiental i d'ordenació territorial, fomenarà la conservació de corredors ecològics i la gestió d'aquells elements del paisatge i àrees territorials que resulten essencials o revisten primordial importància per a la migració, la distribució geogràfica i l'intercanvi genètic entre poblacions d'espècies de fauna i flora silvestres, en particular per mitjà de la inclusió de previsions sobre connectivitat en les normes de gestió dels espais protegits Xarxa Natura 2000.

CAPÍTOL III Protecció d'altres àrees

Article 15. Zones humides

1. Són zones humides, als efectes d'aquesta llei, els marenys, marjals, torberes o aigües rases, ja siguin permanents o temporals, d'aigües estancades o corrents, dolces, salobres o salines,

naturals o artificials, com també qualsevol altre espai de característiques anàlogues, amb independència de la denominació que reba. ⁷

2. Les zones humides hauran de preservar-se d'activitats susceptibles de provocar-ne la recessió o degradació, i amb aquest fi els terrenys inclosos en aquestes seran classificats sempre com a sòl no urbanitzable subjecte a especial protecció, d'acord amb el que disposa la Llei 4/1992, de 5 de juny, sobre Sòl No Urbanitzable. La classificació del sòl es mantindrà fins i tot en el supòsit de dessecació per qualsevol causa de la zona humida o d'una part d'aquesta.
3. En el supòsit d'activitats consolidades en l'entorn de les zones humides que puguen tenir influència en la qualitat de les aigües, aquestes instal·lacions hauran d'adequar els abocaments als criteris de qualitat establerts per la Conselleria de Medi Ambient.
4. El Govern valencià, a proposta de la Conselleria de Medi Ambient, aprovarà mitjançant un acord un catàleg de zones humides on s'incloga la delimitació d'aquestes zones i les conques en què el planejament urbanístic haurà d'adoptar especials precaucions a fi de garantir-ne la conservació i on la planificació hidrològica haurà de preveure les necessitats i requisits per a la restauració i conservació de la zona humida en la qual aboquen i les actuacions hidrològiques en l'àmbit de les competències autonòmiques hauran de preveure les necessitats i requisits per a la restauració i conservació de la zona humida a la qual afecten.

Article 16. Protecció de les coves

1. Amb caràcter general, es consideren protegides totes les coves, els avencs i la resta de cavitats subterrànies situades al territori de la Comunitat Valenciana.
2. Es prohibeix tota alteració o destrucció de les característiques físiques d'aquells, i també l'extracció no autoritzada de qualsevol classe de materials naturals o artificials que hi haja a l'interior i la introducció de rebuigs i objectes de qualsevol tipus que puguen alterar les condicions d'equilibri ecològic existents.
3. L'autorització per a la realització d'activitats en coves correspondrà als organismes que en cada cas siguen competents d'acord amb els valors que s'hi hagen de protegir.
4. El Govern valencià aprovarà un catàleg de coves de la Comunitat Valenciana on s'identificaran i localitzaran les coves existents, i se n'indicarà el règim aplicable a cadascuna.

Article 17. ⁸

CAPÍTOL IV

Efectes de la declaració d'espai natural protegit

Article 18. Enumeració dels efectes

La declaració d'espai natural protegit comportarà, amb caràcter general, els efectes que tot seguit s'indiquen:

1. Declaració d'utilitat pública i interès social a tots els efectes, inclosos els d'expropiació, de tots els béns i drets inclosos dins de l'àmbit d'aquest.
2. Submissió de les transmissions de terrenys als drets de tempteig i retracte d'acord amb el que preveu l'article 19 d'aquesta llei.
3. Subjecció a la servitud d'instal·lació de senyals prevista en l'article 23 d'aquesta llei.
4. Utilització dels béns compresos en aquests espais d'acord amb el que preveu aquesta llei i en els instruments d'ordenació que s'hi estableixen.

⁷ L'article 15.1 es modifica per l'article únic de fa la **Llei 7/2016, de 30 de setembre**, de reforma de l'article 15 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 7888 de 05.10.2016).

⁸ L'article 17 es deroga per la disposició derogatòria única de la **Llei 3/2014, d'11 de juliol**, de la Generalitat, de Vies Pecuarias de la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 7319 de 17.07.2014).

Article 19. Drets de tempteig i retracte

1. Les transmissions inter vivos de béns immobles situats totalment o parcialment en l'àmbit d'un espai natural protegit estaran subjectes al dret de tempteig i retracte per part de l'administració autonòmica. Amb aquest fi, s'equipararà a la transmissió dels béns la constitució o alienació de drets reals translatius de l'ús d'aquests. Se n'exclouen els immobles situats en sòl urbà, llevat que hi haja una previsió expressa en el sentit contrari en la norma de declaració de l'espai natural o en l'instrument d'ordenació d'aquest.

En el cas dels paratges naturals municipals, les entitats locals promotores de la declaració podran també exercir els drets de tempteig i retracte, sempre que es reconega en el decret de creació i en les condicions que aquest determine.

2. El dret de tempteig solament podrà exercir-se en el termini de 3 mesos comptadors a partir de la notificació prèvia de la transmissió a la Generalitat Valenciana o a les entitats locals gestores dels espais naturals.

3. El dret de retracte podrà exercir-se en el termini d'un any comptador des del moment en què es tinga constància fefaent de la transmissió.

4. Els notaris i els registradors que autoritzen o inscriuen, respectivament, les escriptures de transmissió dels béns i drets a què es refereix aquest article, ho hauran de posar en coneixement de la Conselleria de Medi Ambient en la forma que reglamentàriament es determine.

Article 20. Utilització de béns inclosos en espais naturals protegits

1. La utilització dels béns inclosos en l'àmbit dels espais naturals protegits es farà de manera que resulte compatible amb la protecció, la conservació i la millora d'aquests.

2. Les limitacions a l'ús dels béns derivats de la declaració d'espai natural protegit o dels instruments d'ordenació previstos en aquesta llei, donarà lloc a una indemnització quan concórreguen simultàniament aquests requisits:

- a) Que incidescen sobre drets efectivament incorporats al patrimoni del reclamant.
- b) Que afecten l'ús o l'aprofitament legal que efectivament s'exerceixa en el moment de la imposició de la restricció.
- c) Que hi haja una lesió patrimonial efectiva, actual i quantificable en termes monetaris.
- d) Que es tracte de limitacions singulars no susceptibles de distribució entre els afectats.

Article 21. Àrees d'influència sòcio-econòmica

Amb el fi de contribuir a la protecció de determinats espais naturals, el Govern valencià podrà declarar com a àrea d'influència sòcio-econòmica el conjunt de termes municipals als quals afecte el seu àmbit territorial.

Article 22. Foment

La Generalitat Valenciana, per al compliment dels objectius previstos en aquesta llei, prestarà ajuda o col·laboració tècnica i econòmica als titulars públics i privats de drets afectats pel règim especial dels espais protegits, a fi de contribuir al seu manteniment.

Article 23. Servitud d'instal·lació de senyals

1. Els terrenys situats en l'interior dels espais naturals protegits estaran subjectes a servitud forçosa d'instal·lació de senyals d'acord amb el que preveu aquest article.

2. La Conselleria de Medi Ambient declararà i imposarà les servituds, després de l'audiència prèvia a les persones interessades, quan calga per a la instal·lació de senyals relatius a la identificació dels espais naturals protegits.

3. La servitud d'instal·lació de senyals comportarà la servitud de pas necessària per a instal·lar-les i garantir l'accés per conservar-les, mantenir-les i reposar-les.

4. Les indemnitzacions a què done lloc la imposició d'aquestes servituds s'establiran d'acord amb la Llei d'Expropiació Forçosa, tenint en compte el valor dels terrenys ocupats i els danys i perjudicis ocasionats.

CAPÍTOL V

Efectes de la declaració d'espais protegits Xarxa Natura 2000 ⁹

Article 23 bis. Enumeració dels efectes

La selecció o declaració dels espais protegits Xarxa Natura 2000 comportarà amb caràcter general els efectes que es mencionen a continuació:

- a) Subjecció a la servitud d'instal·lació de senyals prevista en l'article 23 d'esta llei.
- b) Utilització de béns compresos en estos espais d'acord amb el que preveu esta llei, en particular en l'article 20, i en les normes de gestió regulades en el capítol VI del títol III d'esta llei.

TÍTOL II

Declaració d'espais naturals protegits i d'espais protegits Xarxa Natura 2000 ¹⁰

CAPÍTOL I

Procediment

Article 24. Competències

1. Correspon al Govern valencià la declaració de parc natural, paratge natural, paratge natural municipal, reserva natural, monument natural, lloc d'interès i paisatge protegit, sense perjudici de les declaracions d'espai natural protegit que puguen fer les Corts Valencianes mitjançant una llei.
2. La declaració d'espai natural protegit es formularà per mitjà de decret del Consell. ¹¹

Article 25. Iniciativa

1. Correspon a la Conselleria de Medi Ambient iniciar el procediment per a la declaració d'espai natural protegit, d'ofici o a instància d'altres persones o entitats.
2. En el cas dels paratges naturals municipals, la Conselleria de Medi Ambient, en el termini de tres mesos, elevarà al Govern valencià, juntament amb l'informe, les propostes formulades pels municipis interessats.

Article 26. Tramitació

1. La Conselleria de Medi Ambient elaborarà un projecte de declaració d'espai natural protegit en què figure la delimitació d'aquest, i també, en el supòsit d'establir-se'n, de l'àrea de protecció perimetral, la classe d'espai natural proposat, el règim de protecció preventiva aplicable i tota la resta de determinacions que es consideren necessàries.

⁹ El capítol V del títol I s'afegeix per l'article 61 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

¹⁰ L'enunciat del títol II es modifica per l'article 62 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

¹¹ L'apartat 2 de l'article 24 es modifica per l'article 70 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

2. El projecte de declaració se sotmetrà a informació pública per termini d'un més. Al mateix temps, es donarà audiència a les corporacions locals, entitats i associacions que exercesquen la representació dels interessos afectats per la declaració.
3. Igualment, podran utilitzar-se altres formes i mitjans de participació dels ciutadans i ciutadanes afectats per la declaració.

Article 27. Declaració

1. A la vista de les observacions i al·legacions i els informes rebuts durant el període d'informació pública, la Conselleria de Medi Ambient formularà una proposta de declaració i l'elevarà al Govern valencià.
2. El Govern valencià decidirà sobre la conveniència de la declaració proposada i la farà, quan calga, mitjançant el decret o l'acord corresponent.
3. En la declaració d'espai natural protegit s'inclouran les normes de protecció i ordenació d'usos i activitats que hagen de ser objecte d'aplicació immediata.

CAPÍTOL II

Protecció preventiva i perimetral

Article 28. Règim de protecció preventiva

1. La iniciació de l'expedient de declaració d'un espai natural protegit i la iniciació del procediment per a l'elaboració d'algun dels instruments d'ordenació d'espais naturals previstos en aquesta llei, determinarà l'aplicació, mitjançant la llei, de totes o alguna de les mesures cautelars següents:
 - a) Prohibició de fer actes que comporten una transformació sensible de la realitat física i biològica o que dificulten o impossibiliten la consecució dels objectius de la declaració d'espai natural protegit.
 - b) Suspensió de l'atorgament de llicències municipals per a les classes d'actes que s'especifiquen, per entendre'ls inclosos en el paràgraf a) anterior.
 - c) Suspensió de l'atorgament d'autoritzacions d'aprofitaments forestals i cinegètics, i també de la treballada i la posada en cultiu o transformació d'aquests.
 - d) Suspensió de l'atorgament de permisos i concessions mineres.
 - e) Paralització d'explotacions de recursos naturals en curs, d'acord amb la legislació específica aplicable en cada cas.
 - f) Suspensió de la tramitació del planejament urbanístic amb incidència sobre els valors naturals objecte de protecció.
2. La determinació de la forma en què les mesures cautelars previstes en el paràgraf anterior hagen d'aplicar-se en cada cas, es farà mitjançant un acord del Govern valencià, a proposta de la Conselleria de Medi Ambient. En qualsevol cas, la prohibició establerta en l'apartat a) del paràgraf 1 d'aquest article, tindrà caràcter automàtic amb la iniciació de l'expedient de declaració d'espai o aprovació d'instruments d'ordenació ambiental.
3. L'establiment de les mesures cautelars podrà fer-se en qualsevol moment a partir de la iniciació de l'expedient de la declaració d'espai natural protegit o durant el procediment d'elaboració dels instruments d'ordenació previstos en aquesta llei.
4. Les mesures cautelars previstes en aquest article tindran una vigència màxima de tres anys.
5. La iniciació de l'expedient d'aprovació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals determinarà automàticament l'exigència d'un informe favorable de la Conselleria de Medi Ambient per a l'atorgament de qualsevol autorització, llicència o concessió que habilite per a realitzar actes de transformació de la realitat física o biològica en l'àmbit del pla. Reglamentàriament, podran establir-se els casos en què aquest informe haja de substituir-se per una avaluació d'impacte ambiental.

Article 29. Àrees d'amortiment d'impactes

1. La declaració d'espai natural protegit podrà incloure la delimitació d'àrees d'amortiment d'impactes en què s'aplicaran mesures específiques destinades a evitar impactes negatius sobre els espais protegits.
2. L'establiment o l'alteració de la delimitació d'àrees d'amortiment d'impactes i el règim de protecció aplicable a aquestes podrà també regular-se en els instruments d'ordenació de l'espai protegit sense que tinga la consideració de modificació de la declaració de l'espai natural protegit.
3. El règim de protecció aplicable en aquestes àrees estarà constituït per la regulació d'usos i activitats que s'hi estabesca o l'exigència d'avaluació d'impacte ambiental o informe vinculant de l'òrgan gestor de l'espai protegit.
4. La delimitació de les àrees d'amortiment d'impactes s'haurà de basar en criteris geogràfics, fisiogràfics, ecològics o funcionals, i podrà tenir caràcter discontinu.

CAPÍTOL III

Procediment de selecció i declaració d'espais protegits Xarxa Natura 2000 ¹²**Article 29 bis. Proposta, aprovació i publicitat de llocs d'importància comunitària**

1. A proposta de la conselleria competent en medi ambient, basada en els criteris establits en l'annex III de la de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i la Biodiversitat i a la informació científica pertinent, la Generalitat proposarà llocs o llistes de llocs situats en el territori de la Comunitat Valenciana com a candidats a ser aprovats per la Comissió Europea com a llocs d'importància comunitària i posteriorment declarats com a zones especials de conservació.
2. La proposta, que indicarà els tipus d'hàbitats naturals i les espècies autòctones d'interés comunitari existents en estos llocs, se sotmetrà al tràmit d'informació pública de manera prèvia a la seua aprovació pel Consell i a la seua tramesa posterior al ministeri competent en medi ambient. Este ministeri proposarà la llista a la Comissió Europea per a la seua aprovació com a lloc d'importància comunitària.
3. L'enviament de la proposta d'un espai com a lloc d'importància comunitària comportarà, en el termini màxim de sis mesos, la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* dels seus límits geogràfics, els hàbitats i les espècies pels quals es declara, els hàbitats i espècies prioritaries en ell presents i el règim preventiu que se'ls aplicarà.
4. Una vegada inclòs el lloc en la llista oficial de llocs d'importància comunitària per la Comissió Europea, serà declarat per la Generalitat, com més prompte millor i com a màxim en un termini de sis anys, zona especial de conservació, junt amb l'aprovació de l'instrument de gestió corresponent, seguint el procediment establert en l'article següent.

Article 29 ter. Declaració de zones especials de conservació i zones d'especial protecció per a les aus

1. La declaració de zones especials de conservació i de zones d'especial protecció per a les aus es realitzarà per mitjà de decret del Consell.
2. El procediment per a la declaració de les zones mencionades s'iniciarà mitjançant ordre de la conselleria competent en matèria de medi ambient.
3. Una vegada iniciat el procediment, esta conselleria elaborarà un projecte de decret de declaració, en el qual s'inclourà la delimitació gràfica de l'espai protegit Xarxa Natura 2000, una fitxa descriptiva de l'espai i dels hàbitats i espècies que motiven la seua declaració, i una proposta de normes de gestió, les quals es redactaran de conformitat amb el que estableix l'article 47 ter de la present llei.

¹² El capítol III del títol II s'afegeix per l'article 62 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

4. El projecte de declaració de l'espai i d'aprovació de les seues normes de gestió serà sotmés, pel termini mínim de quaranta-cinc dies, als tràmits d'informació pública i d'audiència a les corporacions locals, entitats i associacions que exercisquen la representació dels interessos afectats per la declaració, sense perjudi d'altres formes i mitjans de participació ciutadana que puguen plantejar-se.

5. A la vista de les observacions i al·legacions rebudes durant el període d'informació pública i audiència, la conselleria competent en matèria de medi ambient elevarà al Consell la proposta de declaració corresponent per mitjà de decret, amb dictamen previ del Consell Assessor i de Participació de Medi Ambient de la Comunitat Valenciana.

6. La publicació del decret en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* expressarà la informació mencionada en l'apartat 3 d'este article.

Article 29 quater. Zones perifèriques

Podran establir-se zones perifèriques en la totalitat o en part de l'entorn territorial immediat de les zones especials de conservació i de les zones d'especial protecció per a les aus a fi d'evitar o minimitzar els impactes ambientals negatius, procedents de l'exterior, sobre els hàbitats i les espècies que han motivat la seua declaració. La concreció de la delimitació i el règim jurídic aplicable a estes zones, que consistirà com mínim en l'aplicació del règim d'avaluació i autorització previst en l'article 14 quinquies, podrà establir-se en les normes de declaració d'estes o en les normes de gestió regulades en el capítol VI del títol III d'esta llei.

TÍTOL III

Ordenació de recursos naturals, espais naturals protegits i espais protegits Xarxa Natura 2000 ¹³

CAPÍTOL I

Instruments d'ordenació ambiental

Article 30. Enumeració dels instruments ¹⁴

L'ordenació ambiental en l'àmbit de la Comunitat Valenciana es durà a terme per mitjà dels instruments següents:

1. Plans d'ordenació dels recursos naturals.
2. Plans rectors d'ús i gestió.
3. Normes de gestió.

Article 31. Ordenació dels espais naturals ¹⁵

L'ordenació dels espais naturals es durà a terme per mitjà dels instruments que s'assenyalen a continuació:

1. Parcs naturals: la seua declaració exigirà un pla d'ordenació dels recursos naturals. La seua ordenació es durà a terme per mitjà de plans rectors d'ús i gestió.
2. Reserves naturals: la seua declaració exigirà un pla d'ordenació dels recursos naturals. La seua ordenació es durà a terme mitjançant plans rectors d'ús i gestió. En el cas de reserves

¹³ L'enunciat del títol III es modifica per l'article 63 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

¹⁴ L'article 30 es modifica per l'article 137 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

¹⁵ L'article 31 es modifica per l'article 138 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

naturals declarades prèviament que no disposen dels esmentats plans, el termini màxim per a habilitar-los serà de 5 anys a partir de l'1 de gener de 2016. ¹⁶

3. Monuments naturals i paisatges protegits: l'ordenació d'estos espais es durà a terme per mitjà de plans rectors d'ús i gestió.

4. Paratges naturals municipals: l'ordenació bàsica es contindrà en el decret de creació i la detallada en les ordenances que dicte l'ajuntament corresponent.

5. Zones humides catalogades: l'ordenació es realitzarà per mitjà de normes de gestió.

6. Zones d'especial protecció per a les aus i zones especials de conservació pertanyents a la Xarxa Natura 2000: l'ordenació es realitzarà per mitjà de normes de gestió.

CAPÍTOL II

Plans d'ordenació dels recursos naturals

Article 32. Concepte ¹⁷

Els plans d'ordenació de recursos naturals es regiran per la legislació bàsica en la matèria.

Article 33. Zonificació ¹⁸

Fora de l'espai natural protegit, és a dir, en l'àrea d'amortiment d'impactes, caldrà ajustar-se al que es dispose en cada un dels plans d'ordenació dels recursos naturals per a cada espai natural protegit declarat.

Article 34. Contingut ¹⁹

Els plans d'ordenació de recursos naturals s'ajustaran al contingut previst en la legislació bàsica en la matèria.

Article 35. Efectes

1. Els plans d'ordenació dels recursos naturals seran obligatoris i executius en tot el que afecte la conservació, la protecció o la millora de la flora, la fauna, els ecosistemes, el paisatge o els recursos naturals.

2. Els plans d'ordenació de recursos naturals a què es refereix aquesta llei prevaldran sobre qualsevol altre instrument d'ordenació territorial o física. En l'acte d'aprovació d'aquests plans s'hauran d'indicar els instruments d'ordenació territorial o física que hagen de ser modificats i els terminis per a aquesta modificació, com també les normes aplicables mentre que es faça aquesta modificació.

3. Les previsions dels plans d'ordenació dels recursos naturals tindran caràcter vinculant per a qualsevol altra actuació, pla o programa sectorial en tot allò relatiu a les matèries a què es refereix el paràgraf 1 d'aquest article, i tindran caràcter indicatiu en tota la resta.

4. Els plans rectors d'ús i gestió atendran els criteris i les directrius formulats en els plans d'ordenació dels recursos naturals.

¹⁶ El punt 2 de l'article 31 es modifica per l'article 83 de la **Llei 10/2015, de 29 de desembre**, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat (DOGV núm. 7689 de 31.12.2015).

¹⁷ L'article 32 es modifica per l'article 139 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

¹⁸ L'article 33 es modifica per l'article 84 de la **Llei 10/2015, de 29 de desembre**.

¹⁹ L'article 34 es modifica per l'article 141 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

Article 36. Tramitació

1. Correspon a la Conselleria de Medi Ambient la formulació dels plans d'ordenació dels recursos naturals, després de l'informe previ de les conselleries les competències de les quals poden tenir relació amb el seu àmbit.
2. Una vegada elaborat el pla d'ordenació dels recursos naturals, s'haurà de sotmetre a informació pública i audiència de corporacions i entitats, en la forma prevista en l'article 26.2 d'aquesta llei, i també dels interessats que hagen comparegut en l'expedient. El pla haurà de sotmetre's a consulta del Consell Assessor de Medi Ambient.
3. A la llum de les observacions i els informes rebuts, es redactarà una proposta de pla, la qual s'eleva al Govern valencià per a l'aprovació mitjançant un decret.

CAPÍTOL III
Plans rectors d'ús i gestió

Article 37. Concepte

1. Els plans rectors d'ús i gestió constitueixen el marc en què han d'exercir-se les activitats directament lligades a la declaració de l'espai natural protegit, i en particular la investigació, l'ús públic i la conservació, protecció i millora dels valors ambientals.
2. En absència d'un pla d'ordenació dels recursos naturals, estableixen, a més, el règim de protecció i ordenació d'usos necessari per a garantir la conservació dels valors que van motivar la declaració de l'espai natural protegit.

Article 38. Àmbit

L'àmbit dels plans rectors d'ús i gestió abraçarà el territori inclòs dins dels límits de l'espai natural protegit i les corresponents àrees d'amortiment d'impactes.

Article 39. Contingut ²⁰

Els plans rectors d'ús i gestió es regiran per la legislació bàsica i contindran com a mínim:

1. Normes de regulació d'usos i activitats, així com de gestió, protecció, conservació i millora dels recursos naturals i els valors ambientals de l'espai natural.
2. Normes relatives a les activitats d'investigació.
3. Normes reguladores de l'ús públic.
4. Zonificació d'acord amb les categories establides en l'article 33, coherent amb la prevista en el pla d'ordenació de recursos naturals, si este últim pla les arreplega.
5. Programació d'un pla específic de prevenció d'incendis.

Article 40. Efectes

1. Els plans rectors d'ús i gestió tindran caràcter vinculant tant per a les administracions com per als particulars, prevaldran sobre el planejament urbanístic i la seua aprovació comportarà la revisió d'ofici dels plans territorials o sectorials incompatibles amb aquests.
2. En l'acord d'aprovació dels plans rectors s'indicaran els plans territorials o sectorials que han de ser modificats, els responsables d'aquesta modificació i els terminis en què aquesta s'ha d'efectuar, com també les mesures que s'adoptaran en cas d'incompliment.

Article 41. Tramitació

1. Correspon a la Conselleria de Medi Ambient la formulació dels plans rectors d'ús i gestió, després de l'informe previ de les conselleries les competències de les quals poden tenir relació amb l'àmbit protegit.

²⁰ L'article 39 es modifica per l'article 142 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

2. Una vegada elaborat el pla rector d'ús i gestió, se sotmetrà a informació pública i audiència a les corporacions, a les entitats i a les persones interessades que hagen comparegut en l'expedient de la forma prevista en l'article 26.2 d'aquesta llei.

3. A la llum de les observacions i els informes rebuts, es redactarà una proposta de pla i s'eleva al Govern valencià per a l'aprovació mitjançant un decret.

4. Els plans rectors d'ús i gestió s'aprovaran en el termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor de la declaració de l'espai natural protegit i es revisaran amb informe previ del seu òrgan col·legiat d'acord amb el que disposa l'article 50.2.

CAPÍTOL IV Plans especials

Article 42. ²¹

Article 43. ²²

CAPÍTOL V Normes de protecció

Article 44. ²³

Article 45. ²⁴

Article 46. ²⁵

Article 47. ²⁶

CAPÍTOL VI Normes de gestió de zones de la Xarxa Natura 2000 ²⁷

Article 47 bis. Concepte

Les normes de gestió de zones especials de conservació i de zones d'especial protecció per a les aus tenen com a objecte establir les mesures de conservació que siguen necessàries per a respondre a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats naturals i de les espècies presents en estes zones i per a mantindre o restablir estos hàbitats i espècies en un estat de conservació favorable.

²¹ L'article 42 es deroga per l'article 143 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

²² L'article 43 es deroga per l'article 143 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

²³ L'article 44 es deroga per l'article 143 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

²⁴ L'article 45 es deroga per l'article 143 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

²⁵ L'article 46 es deroga per l'article 143 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

²⁶ L'article 47 es deroga per l'article 143 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

²⁷ El capítol VI del títol III s'afegeix per l'article 66 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

Article 47 ter. Contingut

1. Les normes de gestió de zones especials de conservació i de zones d'especial protecció per a les aus tindran el contingut mínim següent:

- a) Delimitació detallada de l'àmbit d'aplicació.
- b) Informació detallada dels hàbitats naturals i hàbitats d'espècies presents en estes àrees, incloent-hi una descripció del seu estat de conservació i dels criteris utilitzats per a interpretar-lo.
- c) Objectius estratègics de conservació.
- d) Zonificació de l'espai protegit, si és el cas.
- e) Normes d'aplicació directa per al desenvolupament de les activitats a realitzar en el seu àmbit, així com identificació, si és el cas, de plans, programes i projectes als efectes de l'aplicació del règim especial d'avaluació i autorització previst en l'article 14 quinquies d'esta llei.
- f) Directrius específiques de gestió d'hàbitats i espècies, o previsió per al seu desenvolupament i incorporació posterior, si fóra el cas.
- g) Previsions de connectivitat i integració territorial als efectes de procurar l'aplicació de l'article 14 sexies d'esta llei.
- h) Programa d'actuacions necessàries per a l'execució del pla, incloent-hi estimació econòmica i responsabilitat sectorial d'estes.
- i) Règim d'avaluació dels resultats de les mesures de conservació sobre els hàbitats i espècies presents en estes àrees.

2. Les normes de gestió previstes en este article hauran d'identificar de manera clara quins aspectes dels instruments d'ordenació ambiental d'espais naturals protegits i d'espècies protegides amenaçades hauran de ser, si és el cas, modificats als efectes de procurar la seua adaptació als objectius de conservació.

3. Les normes de gestió podran establir, així mateix, els mecanismes necessaris d'harmonització de les seues previsions amb els usos preexistents en el territori a què s'apliquen, així com les mesures directes, com ara acords amb propietaris, indemnització, compra de terrenys o altres que, a l'empara del que preveu la present llei, calga aplicar per a garantir la seua efectivitat sense lesionar interessos legítims.

Article 47 quater. Efectes

Les normes de gestió previstes en este capítol són vinculants tant per a les administracions públiques com per als particulars, i prevalen sobre el planejament territorial i urbanístic i sobre qualsevol altre instrument sectorial d'ordenació o gestió de recursos naturals

Article 47 quinquies. Tramitació

L'aprovació de les normes de gestió de Zones Especials de Conservació i Zones d'Especial protecció per a les Aus es tramitarà de manera simultània a la seua declaració, seguint el procediment descrit en l'article 29 ter d'esta llei.

TÍTOL IV

Gestió d'espais naturals protegits i dels espais protegits Natura 2000 ²⁸

Article 48. Òrgans de gestió

1. En l'acte de declaració de cada espai natural protegit s'hi establirà el règim de gestió aplicable.
2. La gestió dels parcs naturals i reserves naturals correspon a la direcció general competent en la matèria, mitjançant el director o directora conservadora. ²⁹

²⁸ L'enunciat del títol IV es modifica per l'article 67 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

3. El director o directora-conservadora del Parc Natural de l'Albufera, donada la singularitat i especials característiques del mateix, té el rang i nivell de prefectura de servei i depén jeràrquicament de la subdirecció general que tinga assignades les competències. ³⁰
4. La gestió de monuments naturals, llocs d'interés, paisatges protegits, llocs d'importància comunitària, zones d'especial protecció per a les aus podran assumir-la directament els serveis de la conselleria amb competències en matèria de medi ambient. ³¹
5. La gestió dels paratges naturals municipals correspondrà a les corporacions locals que els hagen promogut.
La sol·licitud municipal haurà de contenir el compromís d'efectuar recursos suficients per assumir-ne la gestió, sense perjudici de la col·laboració de la Generalitat Valenciana.
6. Per a col·laborar en la gestió d'aquells espais naturals protegits que tinguen aprovat o en els quals s'aprove un pla d'ordenació dels recursos naturals, es crearà un òrgan col·legiat de caràcter consultiu. La seua composició s'especificarà en la norma de creació de cada un d'estos espais. ³²
7. La gestió pressupostària i administrativa dels espais naturals protegits podrà individualitzar-se mitjançant la creació de programes separats per a cadascun d'aquests.
8. En el finançament de la gestió dels espais naturals protegits podran col·laborar altres organismes, entitats o persones, i les seues aportacions s'adscriuran directament al programa corresponent a cada espai.
9. La gestió parcial o total dels parcs naturals, paratges naturals, reserves naturals, monuments naturals, o paisatges protegits podrà delegar-se d'acord amb allò que es preveu en la legislació de règim local. Aquesta gestió podrà també encomanar-se a altres entitats de dret públic o concertar-se amb institucions o entitats vinculades a la protecció.

Article 49. ³³

Article 50. Funcions de l'òrgan col·legiat ³⁴

L'òrgan col·legiat previst en el paràgraf 5 de l'article 48 col·laborarà en la gestió del seu corresponent espai natural respectiu per mitjà de la seua funció assessora i consultiva. Sense perjudi del desenrotllament de les seues funcions en la norma de creació de l'espai natural, li corresponen les següents:

1. Emetre informe sobre el pressupost de gestió de l'espai natural protegit amb caràcter previ a la seua aprovació per l'òrgan gestor. Este pressupost estarà format per les aportacions de tots els membres de l'òrgan i altres aportacions de terceres entitats, ja siguen monetàries o en espècie, degudament valorades, que hauran de ser amb este fi reflectides.
2. Elaborar el seu programa de gestió, integrat per les actuacions dels components de l'òrgan col·legiat i altres agents, dirigides a la millora de l'espai.
3. Emetre els informes preceptius quan es preveja expressament la participació de l'òrgan col·legiat, així com aquells altres informes que li siguen sol·licitats.

²⁹ L'apartat 2 de l'article 48 es modifica per l'article 21 del **Decret llei 1/2022, de 22 d'abril**, del Consell, de mesures urgents en resposta a l'emergència energètica i econòmica originada a la Comunitat Valenciana per la guerra a Ucraïna (DOGV núm. 9323 de 22.04.2022).

³⁰ L'apartat 3 de l'article 48 s'afegeix i els apartats 3, 4, 5, 6, 7 i 8 es renumeren com apartats 4, 5, 6, 7, 8 i 9, respectivament, per l'article 21 del **Decret llei 1/2022, de 22 d'abril**.

³¹ L'apartat 4 (anterior apartat 3) de l'article 48 es modifica per l'article 68 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

³² L'apartat 6 (anterior apartat 5) de l'article 48 es modifica per l'article 92 de la **Llei 10/2012, de 21 de desembre**, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat (DOGV núm. 6931 de 27.12.2012).

³³ L'article 49 es deroga per la disposició derogatòria única de la **Llei 10/2015, de 29 de desembre**.

³⁴ L'article 50 es modifica per l'article 144 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

4. Proposar les actuacions i iniciatives tendents a la consecució dels fins de l'espai natural protegit, incloent-hi les de difusió i informació dels valors, així com programes de formació i educació ambiental.
5. Ser oïda abans de l'aprovació de la memòria anual d'activitats i resultats, i proposar les mesures necessàries per a millorar la seua gestió.

Article 51. Composició de l'òrgan col·legiat

1. La composició de l'òrgan col·legiat s'establirà en la norma de declaració de cada espai natural protegit. En formarà part el responsable de dinamització del dit espai i hi inclourà com a mínim representació de:

- a) Corporacions locals afectades.
 - b) Propietaris de terrenys inclosos en l'espai natural protegit.
 - c) Interessos socials, institucionals o econòmics afectats.
 - d) Grups els objectius fundacionals dels quals coincidisquen amb la finalitat de l'espai natural protegit.
 - e) Persones i entitats que col·laboren en la conservació dels valors naturals a través de l'activitat científica, l'acció social o l'aportació de recursos de qualsevol classe. ³⁵
2. Per al funcionament de cada òrgan col·legiat, en el seu si podran establir-se les comissions o els grups de treball que es consideren necessaris.

TÍTOL V Infraccions i sancions

CAPÍTOL I Infraccions

Article 52. Infraccions

Tindrà la consideració d'infracció administrativa, d'acord amb el que preveu aquesta llei, qualsevol acció o omissió que afecte un espai natural protegit que consistesca en:

1. La utilització de productes químics, substàncies biològiques, l'abocament o el vessament de residus que alteren un o més factors del medi a l'espai natural protegit, que suposen un dany per als valors que s'hi contenen.
2. L'alteració de les condicions de l'espai natural protegit o dels productes d'aquest ocupant-lo, treballant-ne la terra, talant-ne la vegetació, tallant-la o arrencant-la, recol·lectant-ne els fruits o amb altres accions.
3. L'alteració de la geomorfologia o l'increment de l'erosió i la pèrdua de la qualitat dels sòls, alteració dels jaciments d'interès mineralògic o paleontològic i la comercialització de fòssils i espècies minerals d'interès científic.
4. L'emissió de gasos, partícules o radiacions que puguen afectar de manera significativa l'ambient atmosfèric.
5. La producció de sons innecessaris que alteren la tranquil·litat habitual de la fauna.
6. La destrucció o deteriorament de la coberta vegetal.
7. La destrucció, la mort, el deteriorament, la recol·lecció, el comerç, la captura o l'exposició per al comerç o la naturalització no autoritzada d'espècies d'organismes vius protegits, catalogats en perill d'extinció o vulnerables a l'alteració de l'hàbitat, sensibles o d'interès especial, o

³⁵ L'apartat 1 de l'article 51 es modifica per l'article 74 de la **Llei 9/2011, de 26 de desembre**, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat (DOGV núm. 6680 de 28.12.2011).

expressament identificades a aquest efecte en els instruments d'ordenació d'espais naturals, com també la de propàguls o restes.

8. La destrucció de l'hàbitat d'espècies protegides, en perill d'extinció o vulnerables a l'alteració de l'hàbitat o espècies sensibles o d'interès especial, en particular del lloc de reproducció, hivernada, repòs, camp o alimentació, i les zones d'especial protecció per a la flora i fauna silvestres.

9. La captura, la persecució injustificada d'animals salvatges i arrencar o tallar plantes en aquells casos en què calga una autorització administrativa, d'acord amb la regulació específica de la legislació de forests, caça i pesca continental, o les normes contingudes en els instruments d'ordenació de l'espai natural protegit.

10. L'exercici de la caça i la pesca en l'àmbit dels espais naturals protegits sense l'autorització preceptiva.

11. La introducció no autoritzada d'espècies.

12. La circulació i estacionament fora dels llocs previstos a l'efecte d'acord amb les normes contingudes en els instruments d'ordenació de l'espai, tret d'autorització expedida per l'òrgan gestor.

13. La realització de construccions, la instal·lació de cartells de propaganda o altres elements similars, abocadors o dipòsits de materials o ferralla que limiten el camp visual, trenquen l'harmonia del paisatge o desfiguren les perspectives en espais naturals o a l'entorn d'aquests, o que vagen en contra del que disposen els instruments d'ordenació ambiental previstos en aquesta llei.

14. L'abocament o abandonament d'objectes, residus o altres deixalles fora dels llocs autoritzats.

15. L'abocament d'aigües residuals domèstiques o industrials que depassen els límits marcats pels organismes competents en la matèria i que impedisquen assolir els criteris de qualitat establerts per la Conselleria de Medi Ambient.

16. La realització d'activitats que representen una recessió o degradació de zones humides i, en particular, els aterraments, drenatges, l'explotació no autoritzada d'aqüífers o modificacions no autoritzades del règim de les aigües.

17. Les activitats que suposen un dany o risc per a la conservació de les coves i els seus valors naturals o culturals.

18. L'incompliment de les condicions imposades en les autoritzacions i concessions administratives a què es refereix la legislació ambiental o la normativa dels instruments d'ordenació de l'espai natural protegit, sense perjudici de la caducitat, revocació o suspensió d'aquests.

19. L'execució d'obres, la implantació d'infraestructures bàsiques, activitats, treballs, sembres i plantacions, sense la deguda autorització administrativa o sense haver obtingut els informes previstos per la legislació ambiental o les normes dels instruments d'ordenació dels espais naturals.

20. L'incompliment dels requisits, les obligacions o les prohibicions establerts en la legislació de protecció i conservació de la flora, la fauna i els espais naturals, com també les normes particulars aplicables a cadascun.

21. L'acampada, encendre foc o celebrar actes multitudinaris, fora dels llocs expressament autoritzats i, en general, el comportament incívic que comporta un risc per a la conservació dels valors ambientals o en dificulta el gaudi i la utilització als altres.

22. L'atorgament d'autoritzacions i llicències en contra del que preveu aquesta llei o de les normes contingudes en els instruments d'ordenació dels espais naturals.

Article 53. Concurrència d'infraccions

1. En el supòsit que l'actuació constitueixi una infracció d'altres normes administratives, s'aplicarà la sanció de major quantia.

2. Quan la infracció estiga, a més, tipificada en el Codi Penal, es passarà tant de culpa als tribunals.

Article 54. Qualificació de les infraccions

1. Les infraccions es qualificaran en lleus, menys greus, greus i molt greus. Reglamentàriament s'introduiran les especificacions o graduacions necessàries atenent la repercussió, la transcendència que tinguen pel que fa a la seguretat de persones i béns, el grau de reversibilitat del dany produït, les circumstàncies del responsable, el grau de malícia d'aquest, la participació i el benefici obtingut.

2. En tot cas, atenent el valor natural i la importància del bé jurídic protegit:

a) Es qualificaran com a molt greus les infraccions compreses en l'apartat 1 de l'article 52 i les compreses en els apartats 7, 8, 9 i 10 quan afecten espècies catalogades en perill d'extinció.

b) Es qualificaran com a greus les infraccions compreses en els apartats 7, 8, 9 i 10 de l'article 52 quan afecten espècies catalogades d'interés especial o vulnerables a l'alteració del seu hàbitat.

c) Es qualificaran com a menys greus la resta d'infraccions sempre que no afecten espècies protegides, catalogades o vulnerables a l'alteració del seu hàbitat.

d) Es qualificaran com a lleus aquelles en què així s'establezca reglamentàriament en funció de la seua naturalesa o escàs relleu dels perjudicis causats.

Article 55. Reparació del dany causat

1. Les infraccions previstes en aquesta llei comportaran, sempre que siga possible, la reparació del dany causat i la reposició de les coses a l'estat original.

2. En el supòsit que els responsables de les infraccions no reparen el dany causat, la Conselleria de Medi Ambient podrà optar per imposar multes coercitives fins a 500.000 pessetes, reiterades per lapses de temps suficients per executar l'ordre, o reparar-ho de forma subsidiària a costa del responsable. Les quantitats corresponents a l'execució subsidiària seran exigibles per via executiva.

Quan el dany causat no siga reparable junt a la sanció corresponent, amb audiència prèvia als responsables, s'exigirà a aquests una indemnització fixada per la Conselleria de Medi Ambient segons la importància del dany.

Article 56. Responsables de les infraccions

Es consideren responsables de les infraccions:

1. Els autors materials de les actuacions infractores i, si escau, les empreses o les entitats de qui depenguen.

2. Els tècnics o professionals que contribueixen amb dol o amb culpa a la comissió d'una infracció.

3. Quan es tracte d'actuacions emparades per autoritzacions o llicències manifestament il·legals, es consideraran també responsables els tècnics que n'hagen emès l'informe favorable i els membres de la corporació que hagen votat favorablement en absència d'informe tècnic o en contra d'aquest informe.

4. Quan concórreguen diverses persones en la comissió d'una mateixa infracció, la sanció s'imposarà amb caràcter solidari, llevat que l'actuació de cadascuna pugua ocasionar una infracció separada, en aquest cas s'imposaran sancions independents.

Article 57. Prescripció de les infraccions

Les infraccions previstes en aquesta llei prescriuran en els terminis següents:

1. Infraccions molt greus: als quatre anys

2. Infraccions greus: al cap d'un any

3. Infraccions menys greus: als sis mesos

4. Infraccions lleus: als dos mesos.

CAPÍTOL II Sancions

Article 58. Multes

1. Les infraccions tipificades en l'article 52 d'aquesta llei se sancionaran amb les multes següents:

- a) Infraccions lleus: de 10.000 a 100.000 pessetes
- b) Infraccions menys greus: de 100.001 a 1.000.000 de pessetes
- c) Infraccions greus: d'1.000.001 a 10.000.000 de pessetes
- d) Infraccions molt greus: de 10.000.001 a 50.000.000 de pessetes.

2. En qualsevol cas, la multa haurà de ser, com a mínim, equivalent al valor del benefici econòmic aconseguit per l'infractor, independentment de la qualificació de la infracció o que la quantia supere la quantitat màxima prevista per a les infraccions molt greus.

CAPÍTOL III Procediment aplicador de sancions

Article 59. Procediment sancionador ³⁶

1. Per a la imposició de les sancions que preveu aquesta llei, serà requisit imprescindible tramitar l'expedient sancionador corresponent, conformement al procediment establert en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i en les possibles normes especials i/o de desplegament en matèria de procediment sancionador que puguen dictar-se a aquest efecte.

2. El termini màxim per a la resolució i la notificació del procediment sancionador serà d'un any, comptat des de la data de l'acord d'iniciació.

3. La falta de resolució en aquest termini comportarà la caducitat de l'expedient, i es podrà iniciar un nou procediment sempre que la infracció no haja prescrit, i es conservaran tots els actes, els documents i els tràmits el contingut dels quals s'hauria mantingut igual si no s'haguera produït la caducitat.

Article 60. Competències per a l'aplicació de sancions

La imposició de les multes previstes en aquesta llei correspon als següents òrgans i autoritats:

1. Director territorial de Medi Ambient: fins a 1.000.000 de pessetes
2. Director general de Conservació del Medi Natural: fins a 10.000.000 de pessetes
3. Conseller de Medi Ambient: fins a 40.000.000 de pessetes
4. govern valencià: per damunt de 40.000.000 de pessetes.

Article 61. L'acció pública

Serà pública l'acció per a exigir davant els òrgans administratius el compliment del que estableixen aquesta llei i les normes i els plans que la despleguen o executen.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera ³⁷

³⁶ L'article 59 es modifica per l'article 185 de la **Llei 8/2022, de 29 de desembre**, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat (DOGV núm. 9501 de 30.12.2022).

³⁷ La disposició addicional primera es deroga per la disposició derogatòria única de la **Llei 10/2015, de 29 de desembre**.

Segona ³⁸

Són espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana els que s'enumeren a continuació:

1. Parcs naturals:

- a) Parc Natural de l'Albufera.
- b) Parc Natural del Montgó.
- c) Parc Natural del carrascar de la Font Roja.
- d) Parc Natural del Fondó.
- e) Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- f) Parc Natural de les Llacunes de la Mata i Torrevieja.
- g) Parc Natural de les Salines de Santa Pola.
- h) Parc Natural del Penyal d'Ifac.

2. Paratges naturals:

L'espai natural protegit del Desert de les Palmes es declara parc natural en aplicació de l'article 3.1 d'esta llei.

3. Reserves naturals:

Reserva Natural de les Illes Columbretes.

Reserva (marina) Natural de la Illa de Tabarca.

Reserva (marina) Natural del cap de Sant Antoni.

Tercera

Es declara el Parc Natural de la Marjal de Pego-Oliva, la delimitació del qual figura en l'annex I d'aquesta llei, representada, així mateix, gràficament en l'annex II. El règim jurídic d'aquest parc natural s'establirà mitjançant un decret del Govern valencià.

En el termini d'un any s'elaborarà el pla d'ordenació dels recursos naturals. D'acord amb el que disposa l'article 7.1 de la Llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres, durant aquest període de tramitació no podran fer-s'hi actes que comporten una transformació sensible de la realitat física i biològica de la zona afectada que puguen arribar a fer impossible o a dificultar de forma important la consecució dels objectius d'aquest pla, i en queda suspesa la concentració parcel·l·lària.

Quarta

1. El Govern valencià aprovarà en el termini d'un any, amb informe previ del Consell Assessor i de participació de Medi Ambient el Catàleg d'Espais Naturals de la Comunitat Valenciana.

2. El Govern valencià aprovarà, en el termini d'un any, els catàlegs de zones humides, coves i camins ramaders d'interès natural.

Cinquena

La Generalitat fomentarà la investigació i els treballs científics que calguen per a l'aplicació correcta d'aquesta llei i afavorirà la coordinació amb la investigació feta a les comunitats autònomes veïnes i als organismes estatals o supraestatals.

Sexta ³⁹

U.

De conformitat amb l'article vint-i-nou de la present llei, s'estableixen àrees d'amortiment d'impactes en l'entorn dels parcs naturals següents:

³⁸ La disposició addicional segona es modifica per l'article 146 de la **Llei 5/2013, de 23 de desembre**.

³⁹ La disposició addicional sexta s'afegeix per l'article 107 de la **Llei 12/2009, de 23 de desembre**, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat (DOGV núm. 6175, de 30.12.2009).

Parc natural del Montgó
Parc natural del Carrascar de la Font Roja
Parc natural del Prat de Cabanes - Torreblanca
Parc natural de la Marjal de Pego-Oliva
Parc natural de la serra d'Espadà
Parc natural de la serra Calderona
Parc natural de la serra d'Irta
Parc natural de la serra de Mariola
Parc natural de les gorges del Cabriol
Parc natural de Penyagolosa
Parc natural de la Tinença de Benifassà

La delimitació i el règim d'ordenació de les dites àrees d'amortiment d'impactes són els establerts, respectivament per a cadascun dels esmentats parcs naturals, en els annexos normatius dels decrets del Consell següents:

Decret 180/2002, de 5 de novembre, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals del Montgó.

Decret 121/2004, de 16 de juliol, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals i la revisió del Pla rector d'ús i gestió del parc natural del Carrascar de la Font Roja.

Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals i rector d'ús i gestió del parc natural del Prat de Cabanes - Torreblanca.

Decret 280/2004, de 17 de desembre, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals del parc natural de la Marjal de Pego-Oliva.

Decret 218/1997, de 30 de juliol, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la serra d'Espadà.

Decret 77/2001, de 2 d'abril, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la serra Calderona.

Decret 78/2001, de 2 d'abril, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la serra d'Irta.

Decret 76/2001, de 2 d'abril, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la serra de Mariola.

Decret 24/2005, de 4 de febrer, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals de les gorges del Cabriol.

Decret 49/2006, de 7 d'abril, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals del massís de Penyagolosa.

Decret 57/2006, de 28 d'abril, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la Tinença de Benifassà.

Dos.

Així mateix de conformitat amb l'article 29 de la present llei, s'estableixen àrees d'amortiment d'impactes en l'entorn dels parcs naturals del Fondó, les llacunes de la Mata i Torrevella i salines de Santa Pola. La delimitació i el règim d'ordenació d'aquestes àrees d'amortiment d'impactes s'establiran en el Pla d'ordenació dels recursos naturals del sistema de zones humides del sud d'Alacant.

Setena ⁴⁰

1. Gaudeixen de la consideració d'espais protegits de la Xarxa Natura 2000 a la Comunitat Valenciana els espais següents:

⁴⁰ La disposició addicional setena s'afegeix per l'article 69 de la **Llei 16/2010, de 27 de desembre**.

a) Les zones d'especial protecció per a les aus arreplegades en l'Acord de 5 de juny del 2009, del Consell, d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana.

b) Els llocs d'importància comunitària arreplegats en l'Acord del Consell de 10 de juliol del 2001, consolidats per la Decisió de la Comissió de 19 de juliol del 2006, per la qual s'adopta la llista de LIC de la regió biogeogràfica mediterrània.

2. La declaració com a zones especials de conservació dels LIC mencionats en l'apartat anterior, així com l'aprovació de les normes de gestió corresponents haurà de realitzar-se abans d'agost del 2012. La mateixa data límit regirà per a l'aprovació de les normes de gestió de les zones d'especial protecció per a les aus mencionades en l'apartat anterior.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

Els plans rectors o especials corresponents als espais naturals protegits declarats abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei, que en el moment de publicar-la hagen entrat en vigor o hagen superat el tràmit d'informació pública, s'aplicaran en els seus propis termes i d'acord amb la legislació a l'empara de la qual s'hagen formulat.

En el moment de revisar els plans a què es refereix aquesta disposició, s'adaptaran al contingut d'aquesta llei, d'acord amb el que preveuen les disposicions transitòries segona i tercera.

Segona

L'elaboració i l'aprovació dels plans d'ordenació dels recursos naturals corresponents als parcs naturals i reserves naturals inclosos en la disposició addicional segona que tinguen la condició d'espai natural protegit en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei, es faran en la revisió dels plans especials o plans rectors a què es refereix la disposició transitòria primera.

Tercera

L'elaboració i l'aprovació dels plans rectors d'ús i gestió dels espais naturals protegits declarats abans de la data d'entrada en vigor d'aquesta llei, es faran en el termini màxim de quatre anys a partir d'aquesta data.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Es deroga expressament la Llei 5/1988, de 24 de juny, reguladora dels Paratges Naturals de la Comunitat Valenciana. Els espais naturals declarats d'acord amb aquesta llei seguiran el règim previst en les disposicions addicionals d'aquesta.

Es deroga també la disposició addicional sisena de la Llei 4/1992, de 5 de juny, sobre sòl no urbanitzable.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

S'autoritza el Govern valencià per a dictar les disposicions que calguen per al desplegament i l'aplicació d'aquesta llei.

Segona

Es faculta el Govern valencià per a actualitzar la quantia de les multes previstes en aquesta llei d'acord amb la Llei de pressupostos de la Generalitat Valenciana de cada exercici.

Per tant, ordene als ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics, als quals pertoque, que observen i facen complir aquesta llei.

València, 27 de desembre de 1994

El president de la Generalitat Valenciana
JOAN LERMA I BLASCO

ANNEX I
Delimitació del Parc Natural de La Marjal de Pego-Oliva

Comença en l'encreuament de l'autopista A-7 sobre el riu de Bullent-Vedat. Des d'aquest punt, i continuant en el sentit de les agulles del rellotge, està definida per:

- El marge dret de l'autopista en el sentit cap a Alacant, fins al punt de la intersecció amb el riu dels Racons.
- Des d'aquest punt continua el límit entre el terme d'Oliva i Dénia fins arribar al riu dels Racons, el qual segueix pel marge dret fins al punt en que s'uneixen els termes d'Oliva, Dénia i Pego.
- Deixant el riu, continua envoltant la finca del Rosari, en el límit dels termes de Pego i Dénia, fins a la carretera de Pego al Verger (C-3311).
- Des d'aquest punt i en direcció oest, continua per la mateixa carretera fins a la intersecció amb el tossal de Casabò, on enllaça en línia recta amb el riu dels Racons.
- Pel marge dret del riu dels Racons continua en direcció nord-oest fins a la intersecció amb el barranc de Cotes de Benigànim.
- Continua en línia recta fins al punt d'intersecció de la carretera de Pego a la mar amb la pista que discorre més cap a l'oest de la marjal.
- Arrancant des d'aquest punt de la carretera de Pego a la mar, el límit continua cap al nord en línia recta cap a la colzada més al sud-oest de la sèquia de la Mare de la Marjal Major, i continua pel marge dret d'aquesta fins a la pista que dóna accés a la muntanyeta Verda.
- Des d'ací continua per l'esmentada pista i, travessant el camí del Racó, continua en direcció est i enllaça en línia recta amb les cotes més altes del petit circ de relleus que envolten el naixement del Bracet (tossalet de Bullentor).
- D'ací puja en direcció est pel marge esquerre englobant la zona de policia (franja de 100 m) fins a la confluència amb el Bullent.
- Continua pel marge dret del Bullent, incloent-hi la zona de policia, en direcció nord, fins al naixement a l'altra banda de la carretera C-3318.
- Des d'ací travessa novament la carretera en la confluència amb el límit dels termes d'Oliva i Pego i connecta amb la cota 66 situada a l'est, englobant tots els braços del Bullent i la zona de policia.
- Des d'aquesta direcció nord fins a connectar amb la cota 75 i d'aquesta en direcció nord-oest fins la cota 53.
- Des d'ací, en direcció est fins a connectar amb la cota 27 i d'ací, en direcció nord-est fins arribar a la cota 45.
- Continua en direcció est per la línia de màxima pendent fins a la cota 61 i des d'aquesta, en direcció sud-est, fins a la cota 88.
- Des d'aquesta, en direcció nord, segueix la línia de màxima pendent fins arribar al marge esquerre del riu Vedat.
- Continua per aquest marge aigües avall englobant la zona de policia, fins arribar a la intersecció d'aquest amb l'autopista A-7, punt d'origen de la delimitació.

ANÀLISI JURÍDICA

Aquesta disposició afecta:

DEROGA:

- **Llei de la Generalitat Valenciana 5/1988, de 24 de juny, per la qual es regulen els Paratges Naturals de la Comunitat Valenciana. (DOGV núm. 859 de 02.07.1988) Ref. Base de dades 1106/1988**

MODIFICA:

- **Llei 4/1992, de 5 de juny, de la Generalitat Valenciana, del sòl no urbanitzable. (DOGV núm. 1806 de 17.06.1992) Ref. Base de dades 1522/1992**

Aquesta disposició està afectada per:

AFECTADA PER:

- **DECRET 109/1998, de 29 de juliol, del Govern Valencià, pel qual es regula la declaració de paratges naturals municipals i les relacions de cooperació entre la Generalitat Valenciana i els municipis per a la seua gestió. [1998/X6944] (DOGV núm. 3308 de 14.08.1998) Ref. Base de dades 1815/1998**
- **DECRET 161/2004, de 3 de setembre, del Consell de la Generalitat, de Regulació dels Paratges Naturals Municipals. [2004/M9057] (DOGV núm. 4837 de 08.09.2004) Ref. Base de dades 3940/2004**
- **DECRET 264/2004, de 3 de desembre, del Consell de la Generalitat, pel qual es modifica la composició de les juntes rectores dels parcs naturals de la Comunitat Valenciana. [2004/M12607] (DOGV núm. 4900 de 10.12.2004) Ref. Base de dades 5467/2004**
- **RESOLUCIÓ de 25 de març de 2011, del conseller de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge, per la qual s'aprova el Manual de senyalització dels parcs naturals, paratges naturals, reserves naturals, monuments naturals, llocs d'interés i paisatges protegits de la Comunitat Valenciana. [2011/4545] (DOGV núm. 6505 de 19.04.2011) Ref. Base de dades 004800/2011**

DESENVOLUPADA O COMPLEMENTADA PER:

- **ACORD de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana. [2002/A9833] (DOGV núm. 4336 de 16.09.2002) Ref. Base de dades 3971/2002**
- **DECRET 26/2011, de 18 de març, del Consell, sobre el règim jurídic i el procediment de concessió de la llicència d'ús de la marca Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana. [2011/3301] (DOGV núm. 6486 de 23.03.2011) Ref. Base de dades 003525/2011**
- **DECRET 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000. [2012/3481] (DOGV núm. 6750 de 10.04.2012) Ref. Base de dades 003548/2012**
- **DECRET 112/2021, de 6 d'agost, del Consell, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals del Túria. [2021/9665] (DOGV núm. 9183 de 28.09.2021) Ref. Base de dades 008860/2021**

MODIFICADA PER:

- **LLEI 12/2009, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat. [2009/15000] (DOGV núm. 6175 de 30.12.2009) Ref. Base de dades 014617/2009**
- **LLEI 16/2010, de 27 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat. [2010/14109] (DOGV núm. 6429 de 31.12.2010) Ref. Base de dades 013862/2010**
- **LLEI 9/2011, de 26 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat [2011/13102] (DOGV núm. 6680 de 28.12.2011) Ref. Base de dades 012938/2011**
- **LLEI 10/2012, de 21 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat. [2012/11839] (DOGV núm. 6931 de 27.12.2012) Ref. Base de dades 011715/2012**
- **LLEI 5/2013, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat [2013/12400] (DOGV núm. 7181 de 27.12.2013) Ref. Base de dades 011698/2013**
- **LLEI 3/2014, d'11 de juliol, de la Generalitat, de Vies Pecuàries de la Comunitat Valenciana. [2014/6657] (DOGV núm. 7319 de 17.07.2014) Ref. Base de dades 006516/2014**
- **LLEI 10/2015, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat. [2015/10410] (DOGV núm. 7689 de 31.12.2015) Ref. Base de dades 009939/2015**
- **LLEI 7/2016, de 30 de setembre, de reforma de l'article 15 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana [2016/7715] (DOGV núm. 7888 de 05.10.2016) Ref. Base de dades 007452/2016**
- **DECRET LLEI 1/2022, de 22 d'abril, del Consell, de mesures urgents en resposta a l'emergència energètica i econòmica originada a la Comunitat Valenciana per la guerra a Ucraïna. [2022/3502] (DOGV núm. 9323 de 22.04.2022) Ref. Base de dades 003456/2022**
- **LLEI 8/2022, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat [2022/12993] (DOGV núm. 9501 de 30.12.2022) Ref. Base de dades 012153/2022**